

Όχι στη βία από όπου και αν προέρχεται*

H εποχή μας χαρακτηρίζεται από νέα φαινόμενα βίας που παράγονται από τις μαζικές μετακινήσεις πληθυσμών, την αποξένωση, τις νέες ανισότητες που προκαλούν η φτώχεια, η εξαθλίωση και ο φανατισμός, αλλά ακόμα και από τη ραγδαία τεχνολογική ανάπτυξη και την αποϊδεολογικοποίηση που ρευστοποιεί «αξίες» και συμπεριφορές.

Τα νέα αυτά φαινόμενα απειλούν την ασφάλεια του πολίτη στην καθημερινή του ζωή ενώ ταυτόχρονα είναι σε θέση να απειλήσουν και τη διεθνή ασφάλεια.

Τα τελευταία χρόνια εξαπλώθηκε επικίνδυνα στη χώρα το φαινόμενο της ανομίας, το οποίο σε συνδυασμό με τη βία λειτουργεί ευθέως σαν «τορπίλη» στα θεμέλια της δημοκρατίας, της κοινωνικής συνοχής, της κοινωνικής ειρήνης και της ασφάλειας της χώρας.

Αντιμετωπίζουμε μια μεγάλη οικονομική κρίση και ταυτόχρονα μια νέα πραγματικότητα μετά από δεκαετίες μεταπολιτευτικής περιόδου. Οι προκλήσεις είναι μεγάλες, οι ευκαιρίες πολλές, αλλά και οι κίνδυνοι ακόμα περισσότεροι. Το στοιχείο είναι να μπορέσουμε να εκμηδενίσουμε τους κινδύνους και να αξιοποιήσουμε τις ευκαιρίες.

Αντιμετωπίζουμε νέες πραγματικότητες, πρωτοφανείς για την Πατρίδα και την Κοινωνία. Η παράνομη μετανάστευση, η εγκληματικότητα, η φτώχεια, οι διακρίσεις καθημερινά πιέζουν τη νέα κοινωνική μας πραγματικότητα και δημιουργούν προβλήματα. Πολλοί θεωρή-

σαν αυτή τη νέα πραγματικότητα ως μια αφορμή να μετατρέψουν τη χώρα σε ένα φονικό πεδίο βίας.

Δεν πρόκειται να συμβιβαστούμε με το έγκλημα, δεν πρόκειται να συμβιβαστούμε με το φόβο, την ανασφάλεια που φωλιάζει στις ψυχές των ανθρώπων και ενίοτε γίνεται τρόμος με αποτέλεσμα να δημιουργείται μια κοινωνία φοβική και μη δημιουργική.

Στέλνουμε ένα κεντρικό μήνυμα, της μηδενικής ανοχής στην ανομία. Με μηδενική ανοχή στη βία από όπου κι αν προέρχεται, είτε είναι αστυνομική είτε προέρχεται από διάφορες ομάδες. Και μηδενική ανοχή στην ανομία η οποία πλήττει κυρίως τα φτωχά στρώματα, πλήττει το φτωχό πληθυσμό της χώρας, πλήττει την κοινωνική συνοχή της χώρας.

Θέλω να επαναλάβω, ότι η στάση μας απέναντι στην αστυνομική αυθαιρεσία είναι ξεκάθαρη: κάθε φορά που προκύπτουν επαρκή και τεκμηριωμένα στοιχεία για βιαιοπραγία και κακομεταχείριση πολίτη, υπάρχουν αυστηρές κυρώσεις.

Ασφαλώς η άνοδος της βίας έχει βαθιές κοινωνικές ρίζες. Δεν είναι αστυνομικό θέμα. Είναι θέμα κοινωνικό, οικονομικό, θέμα παιδείας, θέμα κουλτούρας, θέμα οργάνωσης του κράτους μας, θέμα προοπτικής των νέων παιδιών. Η καταστολή δεν αρκεί για να ξεριζώσει τον φανατισμό, την τυφλή βία που ωθεί νέα παιδιά να επιτίθενται με μίσος

εναντίον συνανθρώπων τους. Σήμερα έχουμε τη μοναδική ευκαιρία να προτάξουμε την κουλτούρα του διαλόγου αντί για την κουλτούρα της βίας. Όχι σε βιαιότητες, σε καταστροφές, σε σπατάλες, σε βία και μίσος. Η βία φέρνει βία. Όμως οι ιδέες είναι το καλύτερο αλεξίφαρο απέναντι στη βία.

Και δεν αναφέρομαι στο φαινόμενο του ξεσηκωμού των νέων. Δεν αναφέρομαι στην αγωγή και στην απελπισία των νέων με τα κομμένα φτερά, της γενιάς των 700 ευρώ. Αναφέρομαι στους 2.500-3.000, οι οποίοι επιχειρούν με τη δράση τους και τη βία να καταστρέφουν τις πόλεις μας και τη δυνατότητά μας να κυκλοφορούμε και να vivήσουμε ελεύθεροι. Αυτό δεν έχει καμία κινηματική δράση. Είναι απολύτως μία βίαιη εκδήλωση κάποιων συγκεκριμένων προσώπων και αυτό δεν πρέπει να το αφήσουμε να εκδηλωθεί πάλι με τον ίδιο τρόπο.

Δεν έχει σημασία αν είναι αναρχικοί, φασίστες ή φανατικοί χούλιγκανς μιας ομάδας. Η συμπεριφορά τους έχει τον ίδιο κοινό παρονομαστή, τον απολύτως τραμπουκισμό με στόχο την εκτόνωση.

Στον τομέα της τρομοκρατίας ο νέος κύκλος αίματος είναι πολύ πιο άγριος και πολύ πιο επικίνδυνος όχι μόνο για τις ανθρώπινες ζωές αλλά και για τη Χώρα. Κανείς δεν πιστεύει σήμερα ότι μια βόμβα μπροστά σε ένα υπουργείο ή σε ένα αστυνομικό τμήμα θα μας οδηγήσει στο να λύσουμε τα οικονομικά και κοινωνικά προβλήματά μας. Η σημερινή τρομοκρατία δεν είναι αποκομμένη από το κοινό έγκλημα, αλλά δρα σε συνεργασία με αυτό. Αντιλαμβάνομαστε όλοι το μέγεθος της δικτύωσης, αλλά και την επικινδυνότητα του φαινομένου. Η τρομοκρατία είναι μια προσβολή στη δημοκρατία. Είναι μια ευθεία επίθεση στα ανθρώπινα δικαιώματα.

Όσο πιο ισχυρή είναι η Δημοκρατία και όσο βαθύτερα εμπιστεύονται οι πολίτες το κράτος δικαίου τόσο πιο εύκολα επιτυγχάνεται η εξάρθρωση τέτοιων φαινομένων.

Δεν θα είμαστε ή βίαιοι ή αδρανείς και φοβικοί. Μια επαγγελματική και σοβαρή Αστυνομία έχει τον τρόπο να είναι και αποτελεσματική και φιλική προς τον Πολίτη. Η Δημοκρατία έχει κανόνες. Χρειάζεται μια μεγάλη κοινωνική εκστρατεία απαξίωσης και καταδίκης αυτών των φαινομένων.

Στο τομέα της αθλητικής βίας είναι φανερό ότι όλοι κρύβονται πίσω από το δάχτυλο τους. Οι ευθύνες για τη βία στα γήπεδα είναι διαχρονικές και μας αγγίζουν όλους. Όλοι γνωρίζουμε ότι στο σύγχρονο επαγγελματικό αθλητισμό υποθάλπονται εξω-αθλητικές σκοπιμότητες. Κάποιοι βολεύονται με το να υποδαυλίζουν τα πάθη, να καταργούν στην πράξη τις δεσμεύσεις τους απέναντι στην Πολιτεία και να βρίσκουν εύκολο άλλοθι στην δήθεν ανεπάρκεια της Αστυνομίας. Όσο τα γήπεδά μας θα μετατρέπονται σε αρένες βίας, η αποποίηση των ευθυνών από όλους τους αρμόδιους φορείς θα ισοδυναμεί με υποκρισία.

Σε ό,τι αφορά την αθλητική βία, μπορούμε να διακρίνουμε δύο είδη: την κλασική αθλητική βία μέσα ή έξω από τα γήπεδα, περίξ των αγωνιστικών χώρων και την οργανωμένη αθλητική βία με στημένα ραντεβού

για ζύλο, βανδαλισμούς, που φέρει εν τέλει όλα τα χαρακτηριστικά του οργανωμένου εγκλήματος. Διαρθρώνεται από συγκεκριμένες ηγετικές ομάδες, γιάφκες, ορμητήρια, εκτελεστικά όργανα.

Είναι προφανές ότι η Αστυνομία είναι το εύκολο θύμα, ο αποδιοπομπαίος τράγος για ένα ζήτημα στο οποίο κανένας από τους εμπλεκόμενους υπεύθυνους φορείς δεν αναλαμβάνει στο μέτρο που του αναλογεί την ευθύνη του.

Η αλήθεια είναι ότι η Αστυνομία είναι η τελευταία που έχει την ευθύνη. Κάθε Σαββατοκύριακο χιλιάδες Αστυνομικοί απασχολούνται για τη λήψη μέτρων στα γήπεδα. Αυτό συνεπάγεται κόστος. Κόστος οικονομικό από τη μία αφού αναγκάζομαστε να μετακινούμε δυνάμεις στην επαρχία ή να φέρνουμε δυνάμεις από την επαρχία, κόστος επιχειρησιακό από την άλλη δεδομένου ότι οι Αστυνομικοί που εκτελούν υπηρεσία στα γήπεδα δεν διατίθενται για την πρόληψη και την καταστολή της εγκληματικότητας.

Είναι αδιανόητο ένα αθλητικό γεγονός, ένας ποδοσφαιρικός αγώνας, αντί να αποτελεί γιορτή για τους φιλάθλους, να μετατρέπεται σε πονοκέφαλο και εφιάλη για την Αστυνομία, την Κοινωνία, την Πολιτεία.

Το πρόβλημα της βίας είναι άμεσα συνδεδεμένο με τις ΠΑΕ και τις ΚΑΕ. Αναλαμβάνουν οι ανωτέρω την ευθύνη των οπαδών τους; Έχουν κάμερες στους αγωνιστικούς χώρους; Προσλαμβάνουν κατάλληλο προσωπικό ασφαλείας; Διαθέτουν τις υποδομές που προβλέπει ο νόμος; Υποδαυλίζουν ορισμένους και ενθαρρύνουν με τον τρόπο τους τις παράνομες συμπεριφορές;

Προχθές πραγματοποιήσαμε έρευνες σε Γραφεία τεσσάρων (4) Συνδέσμων. Και αναρωτιέμαι, τι χρειάζονται σε ένα σύνδεσμο οι Αυτοσχέδιοι Εμπρηστικοί Μηχανισμοί, οι βαριοπούλες, τα μαχαίρια, τα ρόπαλα και τα ναρκωτικά; Χώροι συνάθροισης φιλάθλων έχουν μετατραπεί σε γιάφκες εγκληματιών.

Η αθλητική βία και ο χουλιγκανισμός πάντα είχαν εκλεκτικές συγγενίες με ομάδες που επίσης λατρεύουν τη βία και δραστηριοποιούνται σε άλλους χώρους. Υπάρχουν σοβαρές ενδείξεις για σχέσεις με ακροδεξιούς κύκλους, για σχέσεις με τον χώρο των αντιεξουσιαστών. Και αυτό δημιουργεί ένα εκρηκτικό μείγμα.

Τελειώνοντας θέλω να επισημάνω ότι αν πραγματικά αγαπάμε τα παιδιά μας και ουσιαστικά μας ενδιαφέρει το μέλλον της νέας γενιάς είναι ώρα και στον τομέα καταπολέμησης του φαινομένου της βίας να ειπωθούν αλήθειες και να ληφθούν αποφάσεις.]

**Ομιλία Αρχηγού Ελληνικής Αστυνομίας Αντιστρατήγου Ελευθερίου Οικονόμου στην Ημερίδα της Πανελληνίας Ομοσπονδίας Αστυνομικών Υπαλλήλων (21-10-2010).*